

Civilnoppravna konvencija o korupciji

Uvod

Države članice Sveta Evrope, druge države in Evropska skupnost, podpisnice te konvencije, so se

ob upoštevanju, da je cilj Sveta Evrope doseči večjo enotnost med njegovimi članicami;

ob zavedanju pomena krepitve mednarodnega sodelovanja v boju proti korupciji;

ob poudarjanju, da korupcija resno ogroža načelo pravne države, demokracijo in človekove pravice, poštenost in socialno pravičnost, ovira gospodarski razvoj ter ogroža pravilno in ustrezno delovanje tržnih gospodarstev;

ob priznavanju, da ima korupcija škodljive finančne posledice za posameznike, podjetja, države in tudi za mednarodne ustanove;

prepričane, da civilno pravo pomembno prispeva k boju proti korupciji, predvsem z omogočanjem, da oškodovane osebe prejmejo ustrezno odškodnino;

ob sklicevanju na sklepe in resolucije 19. (Malta, 1994), 21. (Češka republika, 1997) in 22. (Moldavija, 1999) konference evropskih ministrov za pravosodje;

ob upoštevanju Akcijskega programa proti korupciji, ki ga je novembra 1996 sprejel Odbor ministrov;

tudi ob upoštevanju študije o upravičenosti priprave konvencije o civilno-pravnih sredstvih za odškodnino za škodo zaradi korupcijskih dejanj, ki jo je februarja 1997 odobril Odbor ministrov;

ob upoštevanju Resolucije (97) 24 o 20 temeljnih načelih za boj proti korupciji, ki jo je sprejel Odbor ministrov novembra 1997 na svojem 101. zasedanju, Resolucije (98) 7, ki omogoča sprejeti Delni in razširjeni sporazum o ustanovitvi Skupine držav proti korupciji (GRECO), ki jo je sprejel Odbor ministrov maja 1998 na svojem 102. zasedanju, in Resolucije (99) 5 o ustanovitvi GRECO, ki je bila sprejeta 1. maja 1999;

ob sklicevanju na Sklepno izjavo in Akcijski načrt, ki so ju sprejeli voditelji držav in vlad držav članic Sveta Evrope na svojem 2. zasedanju na vrhu v Strasbourgu oktobra 1997,

sporazumele, kot sledi:

1. poglavje – Ukrepi, ki jih je treba sprejeti na državni ravni

1. člen – Namen

Vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu predpiše učinkovita pravna sredstva za osebe, ki so bile oškodovane zaradi korupcijskih dejanj, da jim omogoči zaščititi njihove pravice in interese, vključno s pridobitvijo odškodnine.

2. člen – Opredelitev pojma

Za namen te konvencije "korupcija" pomeni neposredno ali posredno terjanje, ponujanje, dajanje ali sprejemanje podkupnine ali katere koli druge nedovoljene koristi ali obljubo le-te, ki moti pravilno opravljanje dolžnosti ali ravnanje, zahtevano od prejemnika podkupnine, nedovoljene koristi ali obljube le-te.

3. člen – Odškodnina

1 Vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu zagotovi osebam, ki so bile oškodovane zaradi korupcije, pravico, da začnejo postopek za povrnitev celotne škode.

2 Taka odškodnina lahko vključuje gmotno škodo, izgubljeni dobiček ali negmotno škodo.

4. člen – Odgovornost

1 Vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu predpiše, da morajo biti izpolnjeni pogoji za povračilo škode:

i) toženec je storil ali omogočil korupcijsko dejanje ali ni ustrezno ukrepal, da bi preprečil korupcijsko dejanje;

ii) tožnik je bil oškodovan in

iii) obstaja vzročna zveza med korupcijskim dejanjem in škodo.

2 Vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu predpiše, da v primeru odgovornosti več tožencev za škodo zaradi istega korupcijskega dejanja odgovarjajo solidarno.

5. člen – Odgovornost države

Vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu predpiše ustrezne postopke, da lahko osebe, ki so bile oškodovane zaradi korupcijskega dejanja njenih javnih uslužbencev pri opravljanju njihove funkcije, zahtevajo odškodnino od države ali od pristojnih organov pogodbenice, ki ni država.

6. člen – Deljena odgovornost za škodo iz malomarnosti

Vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu predpiše, da se ob upoštevanju vseh okoliščin odškodnina zmanjša ali da se ne prizna, če je tožnik tudi sam kriv, da je škoda nastala ali da je škoda večja.

7. člen – Zastaralni roki

1 Vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu določi zastaralni rok za povrnitev škode, ki ne sme biti krajši od 3 let od dne, ko se je oškodovana oseba zavedala ali bi se morala zavedati, da je nastala škoda ali je bilo storjeno korupcijsko dejanje, in je zvedela za osebo, odgovorno za škodo. Ti postopki se ne smejo začeti po izteku zastaralnega roka najmanj 10 let od dne, ko je bilo storjeno korupcijsko dejanje.

2 Zakoni pogodbenic, ki urejajo zadržanje ali pretrganje zastaralnih rokov, se uporabljajo za roke, predpisane v prvem odstavku, če je to primerno.

8. člen – Veljavnost pogodb

1 Vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu predpiše, da je nična vsaka pogodba ali pogodbeni določba, ki omogoča korupcijo.

2 Vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu zagotovi, da imajo pogodbene stranke, katerih soglasje ob sklenitvi pogodbe je bilo porušeno zaradi korupcijskega

dejanja, možnost zahtevati od sodišča razveljavitev pogodbe ne glede na pravico zahtevati odškodnino.

9. člen – Zaščita zaposlenih

Vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu zagotovi ustrezno zaščito pred vsakim neupravičenim kaznovanjem zaposlenih, ki imajo razloge za sum korupcije in ki v dobri veri sporočijo svoj sum pristojnim osebam ali organom.

10. člen – Računovodski izkazi in revizije

1 Vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu sprejme potrebne ukrepe, da so zaključni računi podjetij sestavljeni jasno ter da prav in pošteno izkazujejo finančni položaj podjetja.

2 Zaradi preprečevanja korupcijskih dejanj vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu predpiše, da revizorji potrdijo, ali zaključni računi prav in pošteno izkazujejo finančni položaj podjetja.

11. člen – Pridobivanje dokazov

Vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu predpiše učinkovite postopke za pridobivanje dokazov civilnih postopkih, ki se začnejo zaradi korupcijskega dejanja.

12. člen – Začasni ukrepi

Vsaka pogodbenica v svojem notranjem pravu predvidi take sodne odredbe, kot so potrebne za ohranitev pravic in interesov strank v civilnih postopkih, ki se začnejo zaradi korupcijskega dejanja.

2. poglavje – Mednarodno sodelovanje ter spremljanje in nadziranje izvajanja

13. člen – Mednarodno sodelovanje

Pogodbenice v skladu z določbami ustreznih mednarodnih listin o mednarodnem sodelovanju v civilnih in gospodarskih zadevah, katerih pogodbenice so, ter tudi v skladu s svojim notranjim pravom sodelujejo v največji možni meri v zadevah, ki so povezane s civilnimi postopki v primerih korupcije, predvsem glede vročanja listin, pridobivanja dokazov v tujini, pristojnosti, priznavanja in izvršitve tujih sodb in pravnih stroškov.

14. člen – Spremljanje in nadziranje

Skupina držav proti korupciji (GRECO) spremlja in nadzira izvajanje te konvencije v pogodbenicah.

3. poglavje – Končne določbe

15. člen – Podpis in začetek veljavnosti

1 Ta konvencija je na voljo za podpis državam članicam Sveta Evrope, državam nečlanicam, ki so sodelovale pri njeni pripravi, in Evropski skupnosti.

2 To konvencijo je treba ratificirati, sprejeti ali odobriti. Listine o ratifikaciji, sprejetju, ali odobritvi se deponirajo pri generalnem sekretarju Sveta Evrope.

3 Ta konvencija začne veljati prvi dan meseca po izteku treh mesecev od datuma, ko je štirinajst podpisnic izrazilo svoje soglasje, da jih ta konvencija zavezuje v skladu z določbami drugega odstavka. Vsaka taka podpisnica, ki ob ratifikaciji, sprejetju ali

odobritvi ni članica skupine držav proti korupciji (GRECO), samodejno postane članica na dan, ko začne veljati ta konvencija.

4 Za vsako podpisnico, ki pozneje izrazi svoje soglasje, da jo konvencija zavezuje, začne konvencija veljati prvi dan v mesecu po izteku treh mesecev od datuma, ko je izrazila soglasje, da jo konvencija zavezuje v skladu z določbami drugega odstavka. Vsaka podpisnica, ki ob ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi ni članica Skupine držav proti korupciji (GRECO), samodejno postane članica na dan, ko zanjo začne veljati konvencija.

5 Posebni pogoji in načini sodelovanja Evropske skupnosti v Skupini držav proti korupciji (GRECO) se, če je potrebno, določijo po skupnem dogovoru z Evropsko skupnostjo.

16. člen – Pristop h konvenciji

1 Po začetku veljavnosti te konvencije lahko Odbor ministrov Sveta Evrope po posvetu s pogodbenicami konvencije povabi katero koli državo, ki ni članica Sveta in ni sodelovala pri njeni pripravi, da pristopi k tej konvenciji, in sicer na podlagi odločitve, sprejete z večino, predvideno v pododstavku d 20. člena Statuta Sveta Evrope, in s soglasnim sklepom predstavnikov pogodbenic, ki imajo pravico sodelovati v Odboru.

2 Za vsako državo, ki pristopi h konvenciji, začne ta veljati prvi dan v mesecu, ki sledi izteku treh mesecev po datumu deponiranja listine o pristopu pri generalnem sekretarju Sveta Evrope. Vsaka država, ki pristopi k tej konvenciji, samodejno postane članica GRECO na dan, ko zanjo začne veljati konvencija, če že ni njena članica ob pristopu.

17. člen – Pridržki

Pridržki glede katere koli določbe te konvencije niso dopustni.

18. člen – Ozemlja uporabe

1 Vsaka država ali Evropska skupnost lahko ob podpisu ali deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu določi ozemlje ali ozemlja, za katera se ta konvencija uporablja.

2 Vsaka pogodbenica lahko kadar koli pozneje z izjavo, naslovljeno na generalnega sekretarja Sveta Evrope, razširi uporabo te konvencije na katero koli drugo ozemlje, navedeno v izjavi. Konvencija začne veljati za to ozemlje prvi dan meseca po izteku treh mesecev od datuma, ko je generalni sekretar prejel takšno izjavo.

3 Izjavo na podlagi prejšnjih odstavkov, ki se nanaša na ozemlje, posebej navedeno v taki izjavi, je mogoče umakniti z uradnim obvestilom, naslovljenim na generalnega sekretarja. Umik začne veljati prvi dan meseca po izteku treh mesecev od datuma, ko je generalni sekretar prejel tako uradno obvestilo.

19. člen – Razmerje do drugih listin in sporazumov

1 Ta konvencija ne vpliva na pravice in obveznosti, ki izhajajo iz mednarodnih večstranskih listin v zvezi s posebnimi zadevami.

2 Pogodbenice konvencije lahko med seboj sklepajo dvostranske ali večstranske sporazume o zadevah, ki jih obravnava ta konvencija, da dopolnijo ali utrdijo njene določbe ali omogočijo lažjo uporabo v njej vsebovanih načel, ali pa se brez vpliva na cilje in načela te konvencije ravnajo po pravilih v tej zadevi v okviru posebnega sistema, ki je zavezujoč v času, ko je ta konvencija na voljo za podpis.

3 Če sta dve ali več pogodbenic že sklenili sporazum ali pogodbo v zvezi s področjem, ki ga obravnava ta konvencija, ali kako drugače uredili svoje odnose v zvezi s tem področjem, imata pravico, da namesto te konvencije uporabljata tak sporazum ali pogodbo ali da ustrezno uredita takšne odnose.

20. člen – Spremembe

1 Spremembe te konvencije lahko predlaga vsaka pogodbenica, generalni sekretar Sveta Evrope pa jih sporoči državam članicam Sveta Evrope, državam nečlanicam, ki so sodelovale pri pripravi te konvencije, Evropski skupnosti ter kateri koli državi, ki je pristopila k tej konvenciji ali bila povabljena, da k njej pristopi, v skladu z določbami 16. člena.

2 Vse spremembe, ki jih predlaga pogodbenica, je treba sporočiti Odboru za pravno sodelovanje (CDCJ), ki predloži svoje mnenje o predlagani spremembi Odboru ministrov.

3 Odbor ministrov prouči predlagano spremembo in mnenje, ki ga predloži Odbor za pravno sodelovanje (CDCJ), ter lahko po posvetovanju s pogodbenicami konvencije, ki niso članice Sveta Evrope, sprejme spremembo.

4 Besedilo vsake spremembe, ki jo sprejme Odbor ministrov v skladu s tretjim odstavkom tega člena, se pošlje pogodbenicam v sprejem.

5 Sprememba, sprejeta v skladu s tretjim odstavkom tega člena, začne veljati trinajsti dan po tem, ko so vse pogodbenice obvestile generalnega sekretarja, da so jo sprejele.

21. člen – Reševanje sporov

1 Odbor za pravno sodelovanje (CDCJ) Sveta Evrope je treba obveščati o razlagi in uporabi te konvencije.

2 Morebiten spor med pogodbenicami pri razlagi ali uporabi te konvencije skušajo pogodbenice rešiti s pogajanjem ali na drug miren način po lastni izbiri, vključno s predložitvijo spora Odboru za pravno sodelovanje (CDCJ), arbitražnemu sodišču, katerega odločitve so za pogodbenice zavezujoče, ali Meddržavnemu sodišču, kot se dogovorijo pogodbenice.

22. člen – Odpoved

1 Vsaka pogodbenica lahko kadar koli odpove to konvencijo z uradnim obvestilom, naslovljenim na generalnega sekretarja Sveta Evrope.

2 Taka odpoved začne veljati prvi dan meseca po izteku treh mesecev od datuma, ko je generalni sekretar prejel to obvestilo.

23. člen – Uradno obveščanje

Generalni sekretar Sveta Evrope obvesti države članice Sveta ter vse druge podpisnice in pogodbenice te konvencije o:

- a) vsakem podpisu;
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu;
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti te konvencije v skladu s 15. in 16. členom;
- d) vsakem drugem dejanju, uradnem obvestilu ali sporočilu v zvezi s to konvencijo.

Da bi to potrdili, so podpisniki, ki so bili za to pravilno pooblaščen, podpisali to konvencijo.

Sestavljeno v Strasbourgu 4. novembra 1999 v angleškem in francoskem jeziku, pri čemer sta besedili enako verodostojni, v enem izvodu, ki se hrani v arhivu Sveta Evrope. Generalni sekretar Sveta Evrope pošlje overjene kopije vsaki državi članici Sveta Evrope, državam nečlanicam, ki so sodelovale pri pripravi te konvencije, Evropski skupnosti in vsem državam, povabljenim, da k njej pristopijo.